

Zjevení kapitola 4 - Očištěná Boží vláda

"Potom jsem měl vidění: Hle, dveře do nebe otevřené, a ten hlas, který předtím ke mně mluvil a který zněl jako polnice, nyní řekl: "Pojď sem, a ukážu ti, co se má stát potom."'" Zj 4:1;

Ježíš na začátku Zjevení (1:19) Janovi říká, že vidí, co jest, i to, co se má stát potom. Jan se ihned ocitá v den Páně. To se týká prvního vidění, které vyústilo v napsání dopisů církvím [\[1\]](#). Znamená to, že k oslovení církví, k němuž došlo v tehdejší době, dojde ještě jednou. A je to situováno do dne Páně [\[2\]](#) "**potom**". Od čtvrté kapitoly **se vidění týkají jen toho, co se má stát potom** (Zj 4:1). Slovo *potom* vede k názoru, že se jedná až o čas na konci věku započatém tehdy. Je to však pravda?

Na slovo *potom* bezprostředně navazuje *"Ihned jsem se ocitl ve vytržení ducha: Hle, dveře do nebe otevřené, ... A hle, trůn na nebi, ..."*. **To, co se má stát potom, má počátek v nebi.**

Co se má stát potom - očištění toho, který je na trůnu

Hlas jako polnice

Ten, který má hlas jako polnice, Janovi říká, že mu ukáže, co se má stát potom. Z veršů 1:10,12-18 víme, že jde o Ježíše Krista [\[3\]](#) v duchovní (nebeské) podobě (dále jen DJK). Všechno, co Jan vidí, se dozvídá od něho (Zj 1:1,2). Polnice je nástroj k vydávání nacvičených nebo dohodnutých signálů. Například v táborech se polnicí vyhlašoval budiček, večerka, nástupy na nějakou činnost, ale také poplach, povel k útoku a podobně. Všichni věděli, co znamená každý signál, který byl polnicí zatrouben. Jednotlivé signály byly pro všechny účastníky tábora domluveným znamením. **Polnice je nástroj pro komunikaci z jednoho místa s větší skupinou lidí a na větší vzdálenost a může jí slyšet každý v doslechu. Ale signály polnice jsou srozumitelné jen pro toho, kdo rozumí jejím tónům.** Ti, kdo tónům polnice rozumí, vědí, co mají dělat. Není náhoda, že Janovi zní hlas našeho Pána Ježíše jako polnice. Je to součást sdělení. Znamená to, že všechno, co Jan vidí je zároveň signál, domluvené znamení pro ty, jimž je určen (Zj 1:3,6).

Jak může sloužit jako znamení něco, čemu pravděpodobně většina čtenářů Bible jednoznačně nerozumí a nejsou schopní se dohodnout na výkladu?

Ježíš mnohokrát v evangeliích upozorňuje na to, že je důležité, aby jeho služebníci slyšeli jeho hlas. Myslel tím slova, která mluvil k lidem a také Písmo, protože jinak by nemělo smysl, aby Židům vytýkal, že nikdy neslyšeli hlas jeho Otce (J 5:37; 7:28). Vytýkal jim, že nepoznali v jeho osobě toho, koho měli očekávat. Písmo ukazuje, na více příkladech, že pro Boží lid je důležité rozpoznat, kdo je od Boha respektive od našeho Pána a jakou úlohu má. Známým příkladem je Jan Křtitel. On sám sebe prohlašoval za „*Hlas volajícího v pustině; Urovnejte cestu Páně*“ - jak řekl prorok Izajáš (J 1:23; Iz 40:3). Jan se tak stal znamením neboli hlasem polnice pro ty, kdo správně poznali jakou má úlohu a s jakým poselstvím přišel. Něco podobného může platit i v případě Janových vidění v první a čtvrté kapitole Zjevení. **Správný výklad obou vidění se může stát v ústech toho, kdo s ním přijde hlasem polnice,**

znamení pro ty kdo ho uslyší. Proto je velmi důležité číst a slyšet slova tohoto proroctví (Zj 1:3).

Poznámka : Slovo *slyšet* je v Bibli **použito též ve významu rozumět** . Například 5Moj 29:3; Iz 6:9,10; Mk 4:9; L 14:35;

Snáze potom poznáme toho, kdo přijde nejen se správným výkladem Janova Zjevení, ale i to, zda jedná podle toho. Je velmi pravděpodobné, že to učiní ten, kdo bude mít Svatého Ducha a přijde ve jménu Ježíšově (J 14:26; 16:13-15). On bude tím Svatým Duchem, v jehož jménu se křtíme. On bude tou polnicí, která se stane znamením pro ty, kdo uslyší jeho hlas. Satan to ví a bude lidi klamat tím, že vyjde mnoho falešných mesiášů, proroků a nečistých duchů. A již tak činí.

Vidění trůnu a toho, kdo je na něm

První, co Ježíš ukazuje Janovi je trůn v nebi a na něm někoho, kdo vypadá jako jaspis a karneol. Vzpomeňme si na (2Moj 28:18,20; 39:11,13), kde jsou oba drahokamy, spolu s dalšími deseti, součástí náhrdelníku, který nosil velekněz. Dvanáct drahokamů na velekněžově náhrdelníku reprezentuje dvanáct synů Jákobových a dvanáct kmenů Izraele. Na konci Janovy knihy Zjevení je dvanáct drahokamů spojeno se jmény dvanácti apoštolů Beránkových. A základy hradeb nebeského Jeruzaléma jsou samý drahokam (Zj 21:19-20). Kolem trůnu je duha jakoby smaragdová. Kdo je vlastně prohlašován za svatého? Proč se zde nepíše totéž co v Izajášovi 6:1-7? Tam, podobně jako tady sedí na vysokém vznosném trůnu někdo, koho Izajáš nazývá Panovníkem. A dál Izajáš píše: "*Běda mi, jsem ztracen. Jsem člověk nečistých rtů... a spatřil jsem na vlastní oči Krále, JHVH [\[4\]](#) zástupů.*" Nepochybuje, že vidí Boha, kterého by neměl vidět, aby nezemřel (2Moj 33:20). **V obou prorockých obrazech přítomné bytosti volají stejně "Svatý, svatý, svatý JHVH, Bůh ..."**. U Izajáše jsou to *serafové* pohybující se nad trůnem, zde ve Zjevení jsou to *čtyři bytosti, spíše tvorové (podle řeckého výrazu zoon), kteří jsou částečně podobní serafům* (mají jako oni šest křídel) **a cherubům** z Ezechiellových vidění (Ez 1:10; 10:9-15) **a stojí okolo trůnu na jeho úrovni.**

V zákoně, a ani ve Zjevení se nepíše, jaké jméno jednotlivé kameny nesly. Kdyby to bylo důležité, pro výklad tohoto proroctví, Bůh by se postaral, abychom to přesně věděli. Ale i kdybychom tuto možnost měli, museli bychom se ptát, proč nejsou uvedena konkrétní jména přímo, ale takto oklikou. Je proto na první pohled zřejmé, že jaspis a karneol představují víc než jen dva konkrétní kmeny Izraele z dvanácti. Co by to mohlo být?

Význam drahokamů

Symbolický význam drahokamů není jednoznačně v Bibli vysvětlený. Víme něco jen ze souvislostí, v nichž se vyskytují. Už jsme si naznačili konkrétně uvedený význam drahokamů, totiž, že představují dvanáct kmenů Izraele, ale to není jediným jejich významem. Druhý podobně konkrétní význam drahokamů je ve Zjevení ve 21:14,19-20; V těchto verších je dvanáct drahokamů spojováno se dvanácti jmény apoštolů Beránkových. Beránkovy apoštoly můžeme brát také jako patriarchy tentokrát duchovního Izraele, který se začal vytvářet během věku Kristovy smlouvy.

Ani v jednom případě vztah mezi jednotlivými drahokamy a jmény kmenů Izraele respektive jmény apoštolů Beránkových není podrobně popsán a definován. Oboje, dvanáct drahokamů a

dvanáct jmen kmenů Izraele (synů Jákobových) jsou spojované jako celky. Jestliže dvanáct jmen apoštolů představuje základ (patriarchy) duchovního Izraele, platí o vztahu mezi nimi a drahokamy to samé. Co to znamená, možná poznáme porovnáním dvou situací, v nichž drahokamy mají zřejmě stejný význam.

O satanovi (týrském králi!) se v Ezechielovi píše, že byl v Edenu ozdoben "všemi" drahokamy. Doslova se píše: "*Byl jsi věrným obrazem pravzoru [5], plný moudrosti a dokonale krásný. Byl jsi v Edenu, zahradě Boží, ozdoben všemi drahokamy: rubínem, topasem, jaspisem, chrisolitem, karneolem, onyxem, safírem, malachitem smaragdem.*" Drahokamy zde jednoznačně představují něco jiného než Izraelské kmeny nebo jakékoliv jiné lidské národy, protože v Edenu, zahradě Boží nic takového nebylo. O satanu, o kterém se mluví, jako o Týrském králi se píše, že byl věrným obrazem pravzoru (v Edenu žádný týrský král nebyl!). Dokonale krásný. A drahokamy jsou zde uvedené v souvislosti s jeho popisem - vlastnostmi. Drahokamy jsou vyjmenované. Je jich devět. To je o tři méně než měl na náprsníku velekněz. Jaspis a karneol jsou mezi jmenovanými kameny. **Z toho se dá odvodit, že drahokamy, jimiž je popsán satan v Edenu jsou symboly jeho vlastností. Pak by drahokamy představující na náprsníku velekněze všechny Izraelské kmeny ve skutečnosti mohly znamenat, že Izrael jako celek představuje zároveň všechny vlastnosti, reprezentované drahokamy. Zdá se, že satan jako původní obraz pravzoru má o čtvrtinu vlastností méně.** Chybějící kameny pravděpodobně zastupují vlastnost, která satanovi nejvíce chybí a tou je láska.

Duha - připomínka potopy

Kolem trůnu je duha jako smaragdová. **Duha je připomínkou věčné smlouvy s celým lidstvem** (1Moj 9:12,13), že Bůh už nezničí zemi potopou. Noe a s ním celé lidstvo dostalo po potopě od Boha nové ustanovení, které umožňuje, aby člověk směl jíst maso zvířat. Zároveň, ale vložil na každého člověka odpovědnost za prolitou krev člověka. „*Budu za ní volat k odpovědnosti každé zvíře i člověka; za život člověka budu volat k odpovědnosti každého jeho bratra. Kdo prolíje krev člověka, toho krev bude člověkem prolita, neboť člověka Bůh učinil, aby byl obrazem Božím.*” Co to všechno znamená? To, že duha je jakoby smaragdová může znázorňovat jednu ze základních vlastností - spravedlnost [6]. Duha je připomínkou **právního vztahu mezi Bohem a všemi lidmi**, i když si to dnes většina lidí neuvědomuje a většinou o tom ani netuší. Bible o této smlouvě mluví jako o **smlouvě věčné** (1Moj 9:16; Iz 24:5). Bůh sice nezničí zemi potopou, ale bude spravedlivě soudit lidstvo za nevinně prolitou krev a porušení zákonů a ustanovení dané Bohem. Je-li **duha okolo trůnu připomínkou potopy**, je prohlášení čtyř bytostí za svatého toho, který je na trůnu, také schválení Božího trestu potopou. Vlastně prohlašují za svatou i smlouvu uzavřenou mezi Bohem a celým lidstvem (zastoupeným Noem) se všemi důsledky, které z toho vyplývají. My, křesťané (spolu s Židy) **jsme povinni i ostatním národům připomenout, že budou souzeni podle Božích ustanovení, které se na ně vztahují skrze Noemovu smlouvu.**

Kdo je na trůnu prohlašován za svatého a proč?

O tom, kdo sedí na trůnu, není pochyb. "*Svatý, svatý, svatý JHVH Bůh všemohoucí, ten, který byl a který jest a který přichází.*" Ale stále nevíme proč je zde ten, který sedí na trůnu popsán jako jaspis a karneol. Ten, který sedí na trůnu, není jmenován. Pokud jde o nejvyššího Boha, bylo by to jistě uvedeno, právě tak, jako kdyby šlo o Ježíše Krista. Uvedený výraz svědčí o tom, že je řeč o různých bytostech. Protože obsazení trůnů se zásadně nemění, je řeč zřejmě o různých úrovních jednoho trůnu. Možná odpověď je v označení "*ten, který byl a*

*který jest a který přichází". Bůh je těmito slovy **prohlašován za svatého v souvislosti s něčím v minulosti, v současnosti a i v budoucnosti***. Víme, že za svatého byl Bůh prohlášen *serafy* už dříve v Iz 6:1-7. To je nejvyšší úroveň. Mezi napsáním obou textů uplynulo přibližně 840 [7] let. Porovnáním obou textů zjistíme, že serafové a čtyři tvorové se nevyjadřují ke stejným sporným otázkám, zpochybňujícím Boží svatost.

Prohlášení serafů, že "*celá země je plná jeho slávy*" (Iz 6:1-3) vysvětluje, co je předmětem jejich zkoumání. Serafové přicházejí se svým prohlášením po smrti krále Uzijáše [8]. Jeho životní příběh a vývoj nejspíš poskytl serafům chybějící důkazy o Boží slávě. Země a všechno na ní svědčí o Boží slávě, to znamená, že neshledali nic, co by zpochybňovalo Boží slávu. Znamená to, že Boží stvoření, včetně člověka, dělá čest svému stvořiteli. Zlo, které se na zemi rozmohlo, není způsobené chybným stvořením. Z pohledu serafů už v období Izraelského království došlo k vyřešení sporné otázky (týkající se Boží slávy), kterou u nich vyvolal satan (Iz 14:29; Ez 28:14,15).

Čtyři tvorové se vyjadřují k JHVH Bohu, tomu který byl, který jest a který přichází. Nevyjadřují se ke kvalitě stvoření, ale posuzují a hodnotí **počínání samotného JHVH vůči lidstvu, jeho vládu** (pravděpodobně nejen na zemi, ale i v nebi na úrovni prvních nebes) **a jeho zásahy v průběhu lidského vývoje**. Satan nevyvolal jen jednu spornou otázku. Na začátku v zahradě zpochybnil Boží spravedlnost a pravdomluvnost, když ženě řekl, že Bůh ví, že nezemřou, když pojí ovoce ze zakázaného stromu, ale že Bůh jen nechce, aby lidé jako on znali dobré a zlé. Tak vyvolal v lidech touhu po bohorovnosti a větší nezávislosti na svém stvořiteli. Později začal zpochybňovat kvalitu stvoření. Fakt, že satan nebyl za zásah do Božího ustanovení hned potrestán, naznačuje, že satanův postup vyvolal v nebesích pochybnosti a sporné otázky o Boží vládě. Bible svědčí o tom, že satan zpochybnil i jednání JHVH Boha vůči lidem. Napřed to zkusil na Jobovi a po uzavření Mojžíšovy smlouvy se ze satana stal i žalobce Božího lidu. Nejen lidu Mojžíšovy smlouvy, ale i Kristovy smlouvy (Job 1:10; Za 3:1; Zj 12:10).

Z Ježíšových slov víme, že viděl satana padat z nebe (L 10:18) a protože nespadl na zem (to teprve přijde Iz 14:12; Zj 12:7-10), musel vidět satanův pád z druhých nebes do prvních. Znamená to, že **sporná otázka byla vyřešená na úrovni druhých nebes až díky Ježíšově misi na zemi**. On sám opakovaně zdůrazňuje, že přišel oslavit Boží jméno a oslavil jej (J 12:28; 13:31; 17:1). Tehdy byl ukončen věk Mojžíšovy smlouvy a Izraelského fyzického království na zemi a začal věk Kristovy smlouvy a vlády. Od té doby řeší v nebesích sporné otázky už jen andělé. Jejich předmětem jsme především my. Křesťané (L 22:31; 1K 4:9).

Nyní už můžeme tušit jak důležité je označení toho, který je na trůnu, jako **„ten, který byl, který jest a který přichází“**. V tomto označení je vyjádřeno, že předmětem hodnocení čtyř bytostí jsou minulé etapy (ten, který byl= Bůh na hoře a Mojžíšova smlouva), současnost (ten, který jest=obětovaný Kristus a Kristova smlouva), přicházející budoucnost (a který přichází= Duch svatý a Beránkova smlouva). Prohlášení čtyř bytostí, že "*JHVH Bůh, všemohoucí, ten a který byl, který jest a který přichází*" je svatý se týká všech jeho rozhodnutí, smluv a činů v minulé, současné i budoucí době.

Tomu odpovídá i následující text: "*A **kdykoli** ty bytosti vzdají čest, slávu a díky tomu, který sedí na trůnu a je živ na věky věků, padá těch čtyřiadvacet starců na kolena před tím, který sedí na trůnu, a klanějí se tomu, který je živ na věky věků; pak položí své koruny před trůnem se slovy: ...*" Vypadá to, že **nejde o jednu událost završující nějaké konkrétní období, ale o**

proces probíhající průběžně. Probíhá, a bude nejspíš probíhat, podle zde uvedených souvislostí i v rámci budoucí třetí smlouvy.

Výraz "*JHVH Bůh, všemohoucí, ten a který byl, který jest a který přichází*" nám sděluje ještě jednu velmi důležitou informaci. **Ke schválení čtyřmi bytostmi dochází ještě před jeho budoucím příchodem (a který přichází).**

Vraťme se nyní ke vzhledu toho, jenž je na trůnu. Víme, že drahokamy zastupují jména kmenů Izraele a jména apoštolů Beránkových. Pravděpodobně nejen to (Ez 1:16). V písmu se na více místech hovoří o kamenech představujících osobu nebo osoby (Ž 118:22; Za 3:8,9; Mt 21:42; 1Pt 2:5). Víme, že drahokamy zároveň symbolizují vlastnosti popisovaných bytostí, lidí nebo jejich skupin. Čtyři tvorové prohlašují za svatého JHVH Boha na trůnu, zároveň tím prohlašují za svatou jeho vládu. Boží vláda se na zemi v minulosti představila v podobě smluv a Božích zásahů. To je zpochybňované satanovými spornými otázkami a žalobami týkajícími se potopy a smlouvy s Noem (duha), smlouvy Mojžíšovy smlouvy a Boží výchovy smluvního lidu. Satan se stal žalobcem i Kristova lidu. **Drahokamy představující toho na trůnu (*který byl, který jest a který přichází*) pravděpodobně představují, obojí Boží smluvní lid nebo i jednotlivce, autority (Mojžíš, Ježíš), (2Moj 28:21; Zj 21:14,19-20) s obojím lidem spojenými.** Ti jsou předmětem satanových žalob.

Boží svatost je posuzovaná skrze jeho smlouvy a skutky, které jsou zaznamenány v Bibli. To pravděpodobně znázorňuje dvojice drahokamů a duha. Zároveň mohou oba drahokamy a smaragdová zář duhy poukazovat na vlastnosti, které v posuzování Boží svatosti mají významnou roli. Není nejspíš náhoda, že jaspis, karneol a smaragd se nachází na velekněžově náprsníku každý v jiné řadě.

Čtyři bytosti

"Uprostřed kolem trůnu jsou čtyři živé bytosti, plné očí zepředu i zezadu":

Bytosti kolem trůnu mohou být podle Písma jen dvojího druhu:

- a) Buď se jedná o jednotlivé osoby (pozor! - v tom i stroje nebo roboty), nebo „ochránce“ národů,
- b) nebo jde o „národy“.

Možná je jen první alternativa (ad a), protože při popisu okolí trůnu obvykle některá z bytostí kolem trůnu něco říká (1.Kr.22:19-22; Iz.6:6,7; Zj.4:8; 5:8 -10; 6:1-7) a vystupuje tedy jako subjekt. Popsané bytosti se ode všech dříve popisovaných duchovních bytostí odlišují, avšak všechny jejich popisované znaky jsou shodné nebo velmi podobné některým z nich. Jsou to tyto:

- Mají šest křídel jako serafové (Iz.6:2).
 - Mají množství očí jako cherubové (Ez.10:12). Cherubům se podobají i jejich tváře (Ez.1:10).
 - Jedna z nich má lidskou tvář jako andělé (Joz.5:14; Sd.13:3,16,20 a mnoho dalších).
- Andělům (i lidem) se podobají také tím, že mají jen jednu tvář.

Kniha Zjevení jistě nepopisuje nějaké nové křížence dříve popisovaných duchovních bytostí (taková věc nemá v Písmu precedent a k takové spekulaci ani není vůbec žádný racionální důvod). Protože Písmo uvádí existenci trojích nebes a tedy tří odlišných společenství, je logické, že prohlášení JHVH svatým (tedy čistým od satanova obvinění) se musí učinit ve všech třech nebesích zvlášť (1.Kr.8:27; 2.Ko.12:2). To také ukazuje, proč prohlášení JHVH

svatým se třikrát opakuje. Popis čtyř živých bytostí kolem trůnu tedy reprezentuje právě tuto skutečnost: jednou jde o serafy, podruhé o cheruby a potřetí o an-děly. Zmíněné 4 bytosti vzdávají čest, slávu a díky tomu, který sedí na trůnu vícekrát, protože kdykoli to udělají, 24 starších padá na kolena.

Sedm Božích duchů před trůnem

Sedm Božích duchů [\[9\]](#) najdeme v textech (Zj 1:4; 3:1; 4:5; 5:6;). Zde ve verši 4:5 jsou Boží duchové znázorněni jako pochodně, hořící světla. Pochodně, jak už ze slova samého vyplývá, slouží k svícení na pochodu, na cestě. Dnes jejich funkci plní nejčastěji baterky. Z uvedených spojitostí vyplývá, že Boží duchové jsou světlem na cestě. Ve verši 5:6 jsou Boží duchové znázorněni jako rohy a oči na hlavě obětovaného Beránka vyslaných do celé země. O očích, vyslaných do celé země, píše i Za 3:9; 4:10. Také my křesťané jsme vyslaní, abychom prošli celou zem, kázali evangelium a činili Kristu učedníky (Mt 28:19,20). Tak máme šířit světlo evangelia (2K 4:4). Sedm Božích duchů vyslaných do celé země je konkrétně zastoupeno v křesťanských církvích šířících světlo evangelia v průběhu křesťanské epochy. Postavení hořících pochodní - Božích duchů před trůnem znamená, buď službu, podřízenost (1Moj 24:40), nebo jsou předmětem pozorování, soudu (Za 3:1-5). Může platit i obojí. V páté kapitole je sedm Božích duchů popsáno jako sedm rohů a sedm očí na Beránkově hlavě. Tak je v Bibli znázorňovaná moc reprezentovaná vládci a proroky (Ž 18:3; 132:17; Jr 48:25; Da 7:24; Zj 17:12; Iz 29:10). Protože jde o Boží duchy, musí rohy znamenat duchovní autority podřízené Beránkovi. Křesťanské duchovní autority a proroci. Znamená-li postavení sedmi Božích duchů před trůnem službu tomuto trůnu, týká se prohlášení za svaté i jich.

Svatý, svatý, svatý Pán, Bůh ... který byl a který jest a který přichází!

Koho překvapuje, že by měl být Bůh prohlašován za svatého, ať si vzpomene na vzorovou modlitbu, Otčenáš: *"Vy se modlete takto: Otče náš, jenž jsi v nebesích, buď posvěceno tvé jméno."* (Mt 6:9) Kdyby to nebylo zapotřebí, nepřikázal by nám Ježíš, abychom se za posvěcení Božího jména modlili.

Čtvrtá kapitola je prorocký obraz o posvěcování (očišťování) Božího jména, probíhajícího postupně v nebi. Od posvěcení (očistění od satanových žalob a vyřešení jím vyvolaných sporných otázek) se odvíjí všechno další. Věta *"ukážu Ti, co se má stát potom"* může znamenat, že k definitivnímu očistění toho na trůnu dojde postupně někdy *"potom"* bez bližšího určení času. Pravděpodobně to zároveň znamená, že všechno, co je popsáno dále má nastat až *"potom"*, co dojde k očistění Boha-Otce na trůnu.

Jan tuto informaci dostává přímo z nebe, kam byl vyzván, aby vystoupil v Duchu (Zj 4:2). Ježíš umožňuje Janovi, aby viděl, že v nebi *"bez ustání dnem i nocí"* probíhá proces posvěcování, až dojde k jeho završení a uznání svatosti Boha na trůnu. Bylo mu tak umožněno, aby viděl něco, co jiní vidět nemohli. Tato informace pochází od důvěryhodného zdroje, kterého znali nejvíce právě křesťané ve městech Malé Asi. Zde totiž Jan dlouho působil.

Důležitost a smysl posvěcení Božího jména si můžeme přiblížit na precedentu z již zmiňovaného Izajáše 6:1-13. Tam, jakmile byl Bůh prohlášen serafy za svatého, mohl Bůh zahájit kvalitativně novou etapu výchovy svého lidu (6:8-10). Jejím cílem je vznik svatého símě (6:13). K tomu účelu byl posvěcen (očištěn, usmířen 6:5-7) Izajáš.

Posvěcení Božího jména umožňuje (stejně jako u Izajáše) pověřit vybranou a schválenou osobu, (zde to je Beránek, ten obětovaný), úkolem na jehož konci je výběr tzv. 144 000 vyvolených. Tentokrát z lidu Kristovy smlouvy.

Dvacet čtyři starších.

Ve Starém Zákoně se číslo 24 vyskytuje v několika zajímavých souvislostech:

1. 24 býčků při pokojné oběti zasvěcení stanu setkávání a posvěcení oltáře, který přinášelo dvanáct dní dvanáct předáků lidu. (4Moj.7:88)
2. Podklady k číslu dvacet čtyři ve 23, 24, 25 a 27 kap. 1Pa. popisují organizační uspořádání služby v chrámu, vojsku a civilní správě. David dal svolat kněze, levijce a velitele vojska.

Následné uspořádání vypadá takto:

- a) pověření dohledem nad dílem domu JHVH má 24 000 lévijců
- b) Kněžstvo je rozděleno do 24 služebních tříd
- c) Zpěváků v chrámu, aby vyhlašovali proroctví při citaře je $12 \times 24 = 288$
- d) Oddíly určené pro vojenskou i civilní službu měly 24 000 mužů a bylo jich 12.

Organizace božího lidu obecně se řídí číslem dvanáct. Číslem dvacet čtyři se řídí organizace konkrétních služebníků mající konkrétní úkoly při službě v chrámu, ve vojsku a v civilní správě. Služba v chrámu se řídí nebeským vzorem, který byl ukázán Mojžíšovi na hoře (2Moj 25:40; Žd 8:5). A je náznakem věcí nebeských. Dvacet čtyři starších, které Jan vidí ve Zjevení čtvrté kapitole, představuje konkrétní organizovaný útvar, mající konkrétní službu nebo úkol. Slovo starci nebo také starší je překladem řeckého slova presbyteros. Podrobněji o tom pojednává studie ["Totožnost 24 starších"](#).

Toto slovo znamená především starší ve smyslu autority. V minulých dobách byla s věkem často spojována i úcta a z ní vyplývající autorita. Proto se v přeneseném významu používalo toto slovo i pro církevní autority a ve Starém Zákoně jsou tímto slovem v řeckém překladu označováni členové židovského synedria nebo představenstva synagogy.

Protože starší sedí na trůnech, jde skutečně o vůdčí autority, které projevují podřízenost vůči Bohu sedícímu na trůnu, kdykoliv čtyři bytostí prohlašují Boha na trůnu za svatého. Slovo presbyter zároveň ukazuje, že jde o osoby vybrané nebo zastupující větší společenství na základě úcty, kterou získaly svým věkem, zkušenostmi a kvalitami. Nemůže v době Janova zjevení jít o praotce kmenů izraelských a o dvanáct apoštolů. Mají, kromě určité moci také čistý oděv a to znamená, že sami jsou svatí, neboli čistí. A to žádní lidé být nemohli, protože lid ani jedné smlouvy dosud nenabyl takového očištění až do páté pečeti. Ani postavení. To přijde až s Božím královstvím. Kromě toho Boží lid neřeší otázku Boží svatosti. Ta se řeší především v nebi.

Zajímavé je, že v 11 kap. tito starší se vyjadřují k ujmoutí se vlády Bohem nad světem. Komentují situaci jako ti, kdo jí sledují, nikoliv jako ti, kdo jí sami procházeli. Neidentifikují se jako jedni z jmenovaných (služebníci proroci, svatí a bojící se Tvého jména, malí i velcí). Dvacet čtyři starších nejsou ani jedni z nich. Ale nějakým způsobem k nim mají nejbližší, protože jsou nám lidem velmi podobní.

Mimochodem jejich vyjádření ve čtvrté kapitole k tomu, že Bůh je hoden přijmout úctu, slávu i moc, protože všechno stvořil, je pravděpodobně jejich sporná otázka, kterou na jejich úrovni

nebes vyvolal satan. Jestli má Bůh právo vládnout svému stvoření, kterému dal svobodnou vůli.

Z řečeného se dá odvozovat, že číslo 24 má důležitou organizační funkci při konkrétní službě v Božím řádu. Zatímco Boží lid obecně je organizován po dvanácticích, organizační číslo pro vykonávání konkrétních bohoslužebných, civilních i vojenských činností za celé království je číslo dvacet čtyři. Dalo by se říct, že vláda může mít dvanáct ministrů, praotců, apoštolů atd. (mimochodem i svatý Jeruzalém má 12 bran a dvanáct základních kamenů), ale jednotlivá ministerstva jsou uspořádána podle čísla dvacet čtyři. Proto se dá 24 starších chápat též jako vedoucí autority ustavené pro konkrétní účel v rámci většího celku.

Je-li organizační uspořádání činností spojených s bohoslužbou v chrámu, ve vojsku a civilní správě popsáno v Mojžíšových knihách podle vzoru v nebesích, může být dvacet čtyři starších jednou ze složek nebeského uspořádání, které se účastní řešení sporných otázek, zpochybňujících svatost toho, jenž sedí na trůnu. Jejich postupné odevzdávání autority Bohu na trůnu není projev nesmyslné servility, ale závažný právní akt. Jestliže se starší na trůnech podřizují Bohu na trůnu až po uznání jeho svatosti, nebyla do té doby jejich podřízenost bezvýhradná. Není z Bible známo, že by nějaký člověk dosáhl takového postavení a autority v nebi, aby byl oprávněn vyjadřovat se k Boží svatosti a podřízenosti vůči Bohu. Nejde proto v žádném případě o zástupce Božího lidu na zemi.

„Hoden jsi, Pane a Bože náš, Svatý, přijmout slávu a úctu i moc, neboť ty jsi stvořil všechny věci, z tvé vůle existovaly a byly stvořeny.“

Tato slova pronáší dvacet čtyři starců. Proč právě tato slova? Co znamenají? V podstatě neříkají nic jiného než to, co je všeobecně známo. Bůh svatý (neboli očištěný od obvinění) je stvořitelem všeho. Jinými slovy není nic, co by nestvořil. To dvacet čtyři starců určitě ví celou dobu. **Smysl toto prohlášení dostává ve chvíli, kdy to znamená, že je pro ně vyřešeno, zda má Bůh právo vládnout veškerému svému stvoření** (v nebi i na zemi). To byla jedna z hlavních sporných otázek, které satan vyvolal. Už v zahradě byla tato jeho pravomoc zpochybněna, když lidem řekl, že Bůh jim neoprávněně brání v získání poznání dobrého a zlého. Když, na základě hodnocení čtyř bytostí, je ten kdo sedí na trůnu prohlášen za svatého je to pro dvacet čtyři starců důkaz, že Boží vláda je oprávněná a náleží jí moc, které se podřizují. Co je přesvědčilo? Pravděpodobně to byl a je způsob jeho vlády, který bytosti sledují a hodnotí. Klíčovými jsou pravděpodobně slova ap. Pavla v dopise (Ef 3:10,11) *„Skrze církev se tak nyní má stát známou vládám a autoritám v nebesích přerozmanitá Boží moudrost, podle odvěkého úmyslu, který uskutečnil v Kristu Ježíši, našem Pánu.“* Boží lid vzešlý z Kristovy smlouvy, jeho vývoj a jedinci, kteří dosáhli a ještě dosáhnou předem plánované duchovní zralosti díky milosti, skrze Kristovu výkupní oběť je určitě jedním z hlavních argumentů pro vyřešení otázky, zda má Bůh právo vládnout všemu, co stvořil. Protože Kristův lid vzešel na základě Boží lásky (J 3:16) ke svému stvoření, což není jen citový, ale i právní argument. Satan se zaštituje kategoricky uplatňovanou spravedlností (řecky *kategoros*), ale Bůh právě na Kristově smlouvě, založené na milosti ukázal i andělům, že spravedlnost a dokonce ani moudrost (1Kr 13:2) bez lásky nestačí pro existenci inteligentních bytostí. Bůh na lidech ukázal, že jen vláda založená na lásce vede k životu a prospěchu všeho jeho stvoření. Ona je tím tajemstvím, které Bůh odhalil. To jsou tři kameny z dvanácti, které satanovi chyběly. V Přísloví se píše, že u počátku stvoření byla moudrost a pravděpodobně moudrost, spravedlnost a moc byly původní vlastnosti, které mělo veškeré stvoření na počátku. K lásce má Boží stvoření teprve dospět. Satan tuto vlastnost pravděpodobně nemá, proto nemůže vládnout místo Boha.

Shrnutí

Čtvrtá kapitola podává obraz posvěcování Božího jména v nebi, toho, který sedí na trůnu, toho, který byl, který jest a který přichází. Obraz nám ukazuje, že jde o časově dlouhodobý proces a týká se Boží vlády a skutků od počátku vzniku sporu nejen na zemi, ale i v nebi. Ten, který byl a který jest a který přichází, znamená, že bylo schváleno všechno v minulosti. Například potopa a smlouva s lidstvem skrze Noea, Abrahámovská zaslíbení a uzavření smlouvy s jeho tělesnými potomky skrze Mojžíše, Ježíšova výkupní oběť a Kristova smlouva s lidmi ze všech národů a nakonec už dopředu je schváleno to, co má teprve přijít. Bez posvěcení Božího jména by nebylo možné zahájit závěrečnou etapu záchrany země a všeho živého na ní, včetně nás lidí. Ve čtvrté kapitole posvěcování Božího jména to provádí čtyři živí tvorové, kteří mají částečně podobu serafů (šest křídel Iz 6:2) a částečně cherubů (jejich podoba Ez 1:10,18 a v 10:12,14,15). To, že dvacet čtyři starců uznává jejich hodnocení a odevzdávají postupně svou autoritu Bohu, sedícímu na trůnu (Zj 4:9-11) naznačuje, že tyto čtyři tvorové jsou pro starce sedící na svých trůnech vyšší nebo nezávislou, uznávanou autoritou. Až když starci odevzdají své koruny na znamení své podřízenosti Bohu na trůnu, přichází na řadu další uznání Boží vlády a uznání andělů, že Beránek, ten obětovaný je hoden splnit úkoly zapsané ve svitku zapečetěném sedmi pečeti.

[1] Podrobněji o dopisech se dočtete na www.jhvh.cz "Zjevení/Dopisy".

[2] Dnem Páně rozumíme situace, v nichž Bůh nebo Ježíš Kristus aktivně zasahují. V prvním století to bylo právě oslovení Jana k napsání dopisů na základě Ježíšova pokynu a jejich rozeslání sborům.

[3] Podle Zj 1:17,18; ten, který mluvil s Janem a měl hlas jako polnice, byl mrtev a je živ navždy. To platí o Ježíši Kristu. Ostatní svatí teprve budou uvedeni do nepomíjitelnosti, věčného života (1K 15:51).

[4] Označení JHVH je českým ekvivalentem hebrejského tetragramatonu jehož přesná výslovnost není známa. Židé ve svých biblích proto někdy výraz JHVH nahrazují slovem Adonai - Pán a křesťané slovem Hospodin. My se držíme doslovného opisu Božího jména.

[5] Satan (týrský král jako jeho lidský představitel) byl věrný obraz pravzoru. Znamená to, že v pravzoru chyběla jedna čtvrtina kamenů oproti vzoru náprsníku velekněze se dvanácti drahokamy? Znamená to, že pravzor začínal s jinou, menší nižší výbavou vlastností a lidé se mají podle Božího plánu stát nositeli vyšší výbavy?

[6] Čtyři základní vlastnosti znázorněné drahokamy vychází z porovnání textů 2Moj 28 a 39 kapitoly a Ez 28:13; Zatímco velekněz je ozdoben 12 drahokamy, satan byl v Edenu ozdoben 9 drahokamy. Chybí mu celá jedna čtvrtina kamenů, které má velekněz. Jedno z vysvětlení říká, že chybějící kameny představují vlastnost, která chybí satanovi a tou je láska.

[7] Uzijáš zemřel okolo roku 740 př. n. l.

[\[8\]](#) Uzijáš prošel vývojem, který pravděpodobně odpověděl na otázku, která zajímala serafy. Stalo se mu to, že získal velikou moc a dařilo se mu jeho dílo, dokud nezpychlo jeho srdce. Nestačilo mu už, že je král a chtěl obětovat jako velekněz, za což byl potrestán malomocenstvím. A byl vyobcován až do své smrti. Jeho příběh jakoby kopíruje vývoj satana popsany v Ez 28:12-17; Serafy zajímalo, zda chyba není v samotném stvoření. Došli k závěru, že ne.

[\[9\]](#) Téma Sedmi Božích duchů bude podrobněji zpracované v návazné samostatné studii.